

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC628

Zaaknummer Klachtencommissie 2014T1272

datum uitspraak 14/03/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum]
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. N.E. van Venrooij, advocaat te Alphen aan de Rijn,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 17 april 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2014W1272, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de dader behoorde, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeinschaft, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.4 Bij brief van 13 juli 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop gereageerd bij brief van 2 oktober 2015 (opgesteld door mr. Van Venrooij). Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2 misbruik door naam aangeklaagde

Verzoeker was dertien jaar toen hij aankwam in het [internaat] in [plaats] om daar een vierjarige [opleiding] te volgen. Hij heeft van [jaartal] tot [jaartal] op het internaat verbleven.

In het eerste jaar dat verzoeker op het internaat verbleef is hij door wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [naam aangeklaagde]) seksueel misbruikt. [naam aangeklaagde] was als [functie] op het internaat werkzaam in de ziekenzaal. Het seksueel misbruik heeft in totaal drie keer plaatsgevonden gedurende een korte periode waarin verzoeker griep had.

Verzoeker diende zich tot drie maal toe steeds volledig te ontkleden bij een medisch onderzoek, terwijl daartoe geen medische noodzaak bestond.

De eerste keer dat verzoeker seksueel is misbruikt heeft [naam aangeklaagde] tegen het naakte lichaam van verzoeker geschuurd en verzoekers geslachtsdelen betast en in zijn handen genomen.

De tweede keer vond het hiervoor vermelde misbruik wederom plaats, maar [naam aangeklaagde] is toen ook met twee vingers in de anus van verzoeker binnen gegaan, zogenaamd om de temperatuur op te nemen.

De derde keer dat [naam aangeklaagde] tegen het naakte lichaam van verzoeker aan schuurde (opreed) is [naam aangeklaagde] ook klaargekomen.

Verzoeker heeft het seksueel misbruik op enig moment gemeld aan de directeur van het internaat, ook een broeder. Eveneens heeft hij het aan zijn ouders proberen te vertellen maar hij vond bij hen geen gehoor. Zij vonden het internaat een gedegen en veilige opleiding voor hun zoon. Verzoeker was ten tijde van het seksueel misbruik dertien jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 *Bewijs*

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam aangeklaagde] en waarin de klacht gegrond is verklaard.

3.3 *Categorie-indeling misbruik door [naam aangeklaagde]*

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik door [naam aangeklaagde] merkt de Compensatiecommissie allereerst in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient - aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Gelet op het door [naam aangeklaagde] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, waarbij sprake was van met vingers in de anus binnendringen, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van seksueel misbruik, als bedoeld in van artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling en dat een indeling in categorie 4 passend is.

4. **Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand**

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij brief van 2 oktober 2015 (opgesteld door mr. Van Venrooij) zijn gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is door het seksueel misbruik en het fysiek geweld dat hij op het internaat heeft ondergaan beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Aangezien hij door zijn ouders niet werd geloofd toen hij hen over het misbruik vertelde, zag hij geen andere uitweg dan hard werken. Dankzij deze inspanning heeft verzoeker de [middelbare schoolopleiding] binnen 3 jaar (in plaats van vier jaar) succesvol kunnen afronden. Daarmee kwam ook een einde aan zijn verblijf op het internaat. Voorts ging verzoeker naar de [hogere middelbare schoolopleiding], maar omdat hij daar wederom geconfronteerd werd met geestelijken die verzoeker deden denken aan het internaat is het verzoeker niet gelukt de [hogere middelbare schoolopleiding] af te ronden. Hij heeft de [hogere middelbare schoolopleiding] na 1,5 jaar verlaten en is aan het werk gegaan.

Dit voortijdig vertrek van de [hogere middelbare schoolopleiding] wijt verzoeker aan het seksueel misbruik. Indien hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel de [hogere middelbare schoolopleiding] hebben afgerond en zou hij arts zijn geworden: dit was op jonge leeftijd al zijn wens die echter in diggelen is gevallen door het misbruik dat hem is aangedaan. Verzoeker is in zijn leven in andere banen werkzaam geweest, maar de totale vermogensschade (bestaande uit verlies aan arbeidsinkomsten) bedraagt vele malen meer dan de maximaal te adviseren compensatie. Verzoeker merkt op dat andere gezinsleden uit zijn ouderlijke gezin wel hoog zijn opgeleid.

Daarnaast heeft verzoeker ook medische kosten gemaakt. Naast materiële schade heeft het seksueel misbruik ook geleid tot veel leed.

Samenvattend maakt verzoeker aanspraak op een indeling in categorie 5 en het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade 'substantieel' te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder 'categorie 5, tweede alinea'. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 Het is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig om de aangedragen factoren te wegen en zich een beeld te vormen hoe de levensgeschiedenis van verzoeker zich zou hebben ontwikkeld, indien het onderhavige seksueel misbruik wordt weggedacht. Daarbij gaat het meer in het bijzonder om vragen zoals op welke wijze verzoeker zich ontplooid zou hebben, welke opleiding hij alsdan zou hebben gerealiseerd, welke functies hij aansluitend zou hebben bekleed en met welk daarbij behorend salaris hij zich een inkomen zou hebben verschaft.

4.7 Allereerst merkt de Compensatiecommissie op dat duidelijk is dat het seksueel misbruik verzoekers welzijn in belangrijke mate negatief heeft beïnvloed. Dit staat zowel verwoord in overwegingen 2.2 en 2.3 van de Klachtencommissie als ook in de brief van mr. Van Venrooij d.d. 2 oktober 2015 (met een als bijlage een brief d.d. 29 juli 2015 van verzoekers voormalig huisarts [naam huisarts]). Verzoeker heeft in zijn leven te kampen gehad met een scala aan psychosomatische klachten. Ook heeft hij grote moeite gehad om over hetgeen hem was aangedaan met anderen te spreken. Hij ging gebukt onder een gevoel van schaamte en slechts een kleine kring van mensen was op de hoogte. Het heeft hem zeer veel geestelijke kracht gevergd om te komen tot het indienen van een klacht.

4.8 Lastiger is de beantwoording van de vraag of zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat het onderhavige seksueel misbruik heeft geleid tot het niet afronden van de [hogere middelbare schoolopleiding] met een vervolgoopleiding op dat niveau en daarmee tot gederfde arbeidsinkomsten.

Eenzijds wijst [naam huisarts] in zijn brief van 29 juli 2015 op de vele psychosomatische klachten van verzoeker en dat die zeer wel kunnen samenhangen met het verzoeker in zijn jeugd aangedane seksueel misbruik. Ook is de verklaring (d.d. 2 september 2015) overgelegd van mevrouw [naam onderwijzeres] (voormalig lerares van de lagere school van verzoeker) die verklaart dat verzoeker destijds een zeer sociale leerling was die hoge punten behaalde en dat niemand er aan twijfelde dat verzoeker arts zou kunnen worden, hetgeen verzoeker toentertijd al wenste. Ook wordt gesteld dat de overige familieleden van verzoeker wel hoog zijn opgeleid.

Anderzijds blijft onduidelijk waarom verzoeker ondanks het misbruik wel in staat was de [middelbare schoolopleiding] binnen drie jaar af te ronden, maar toch na anderhalf jaar strandde op de [hogere middelbare schoolopleiding]. Er zijn geen bewijsstukken overgelegd die inzicht geven in de reden van dit voortijdig vertrek van de [hogere middelbare schoolopleiding]. Daarbij komt dat er ook geen schoolrapporten zijn overgelegd en verzoeker ook niet later in zijn leven opleidingen heeft gevolgd waaruit zou zijn af te leiden dat hij op HBO- of academisch niveau succesvol zou kunnen zijn. Voorts blijkt uit het curriculum vitae dat verzoeker (ondanks zijn psychosomatische klachten) zijn gehele leven heeft deelgenomen aan het werkzame leven en geen sprake is geweest van uitval op psychische gronden. Ook heeft verzoeker zich -afgezien van een gesteld bezoek aan een psychiater toen hij 16 jaar oud was- nimmer gewend tot psychologische of psychiatrische hulpverlening.

Alles overwegend komt de Compensatiecommissie tot het besluit dat bij gebreke van overtuigende bewijsstukken niet, althans niet zonder gerede twijfel, geoordeeld kan worden dat sprake is van een causaal verband tussen het voortijdig vertrek van de [hogere middelbare schoolopleiding] en het niet werkzaam zijn geweest in een baan op HBO- of academisch niveau enerzijds en het onderhavige seksueel misbruik anderzijds. In dat kader speelt ook mee dat het onderhavige seksueel misbruik hem destijds is aangedaan gedurende een relatief korte periode van griep, terwijl de Compensatiecommissie het gestelde fysieke geweld en de geestelijke mishandeling niet in haar beoordeling kan meewegen.

4.9 Het voorgaande betekent dat de Compensatiecommissie de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 4 en verweerder adviseert om verzoeker het bedrag van €25.000,- te betalen.

4.10 De advocaat van verzoeker heeft aangegeven dat verzoeker zelf geen kosten heeft in verband met verleende rechtsbijstand. Zijn kosten worden gedragen door zijn rechtsbijstandsverzekeraar. Onder die omstandigheden ziet de Compensatiecommissie geen aanleiding een vergoeding voor kosten van rechtsbijstand toe te wijzen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoeker een bedrag van €25.000,-- te betalen,

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 14/03/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter